

MENIGHETSBLADET

Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen menighet

Nr. 3 | 31. årgang | september 2017

I himmelen

I himmelen, i himmelen, hvor Gud, vår Herre, bor,
der skal vi se ham som han er, i salighet så stor,
og synge «Hellig! Hellig!» der, og synge «Hellig! Hellig!» der
nær Herren Sebaot.

I himmelen, i himmelen, ja, der er klarhet fin,
så ikke engang solen selv kan komme nær med sin!
/: Der åsyn vi til åsyn står:/ nær Herren Sebaot.

Så hjelp oss, Gud, i dødens stund og løs de hårde bånd.
Forlat vår synd, forny vårt mot og ta imot vår ånd,
/: og gi oss evig lys og fred:/ nær Herren Sebaot.

Deg Fader, Sønn og Helligånd skje evig lov og pris!
Du lar oss se den åpne port inn til ditt paradys,
/: der evig lovsang fyller alt:/ nær Herren Sebaot.

Norsk salmebok 2013, nr. 883, vers 1-2 og 7-8. Tekst ved M. B. Landstad 1861, fritt etter den svenske presten Laurentius Laurinus' gravsalme ved hans hustrus død ca. 1620.
Den norske folketonen fra Heddal gjorde salmen kjent og skattet i Norge.
(Herren Sebaot betyr Hærskarenes Gud, Herre over stjerne- eller engleskarer.)

MENIGHETSBLADET

Utgis av Den norske kirkes menigheter i Halden kommune.

I redaksjonen:

Ansvarlig redaktør: Unni E.B. Nøding
E-post: unninoding@halden.net
Redaksjonen: Liv Hauge Johansen, Arild Stang, Inger Lise Skauge og Gerd Myren.

Annonseansvarlig: Svein Ystehede,
e-post: ystehede@gmail.com

Grafisk produksjon:

Suveren Kommunikasjon AS, Halden

Opplag: 13.900. **Trykk:** Amedia

Gaver til Menighetsbladet:

Bankkonto 1030 07 44023

Stoff til Menighetsbladet leveres på e-post til unninoding@halden.net

Kjære lesere,

Vi åpner med å peke på himmelen, så klar og fin som en septemberdag kan være. Deretter løper tankene til Bibelens himmel og kapellet der vi tar avskjed med våre nærmeste, familie og venner. Sorgen ved avskjeden og gleden i fremtidshåpet, kan de forenes? Hvem er i så fall garantisten for dette håpet? Bibelen peker på den Oppstandne som selv måtte smake døden for vår skyld. Han møter oss i glassmaleriet i Os kapell og han peker oppover.

Legen Per Fugelli har talt sant om sykdom og død til vårt folk de siste årene. Ja, han har sagt mange kloke ting, men han kunne ikke peke oppover og fremover.

Det er det bare èn som kan, og hør hva han sa:

«La ikke hjertet bli grepet av angst. Tro på Gud og tro på meg! I min Fars hus er det mange rom. Var det ikke slik, hadde jeg da sagt dere at jeg går og vil gjøre i stand et sted for dere?»

(JOHANNES-EVANGELIET 14,1-2).

Tør vi tro dette? Tør vi leve i dette? La oss hilse høsten velkommen med sine sterke farver og sine mørke aftener.

Forsiden

Os kapell.

Fotograf: Arild Stang.

Neste nummer

Siste frist for innlevering av stoff til neste utgivelse er **22. november**. Neste nummer av Menighetsbladet trykkes **29. november**.

«Vi trenger dere!»

Til «Generasjon Lim»

«Vi trenger dere!» En ung kvinne, småbarnsmor, skrev dette som overskrift på en god appell i et misjonsblad for en stund siden. Bladet finner jeg ikke igjen, men setningen – og inntrykket fra det hun skrev, sitter igjen.

TEKST KRISTIN K. BAKKEVIG

Hun som skrev innlegget fortalte hvor viktig det var for henne å finne generasjonen over henne i fellesskapet i kirken. Hun trengte dem som var litt lenger framme på veien, som samtalepartnere – og støttespillere. Ikke minst som noen det var mulig å snakke tro med.

Hun trengte dem som kjente den fasen hun var i nå, med små barn og utfordringene som følger med.

Hun trengte flere enn sine egne foreldre, og hun trengte dem i kirken.

«**Generasjon Lim**» – det er mine ord – som dukket opp etter en gudstjeneste.

Jeg synes det er godt å kunne fortelle om en raus menighet som er glad for alle søndager med dåp og små barn i kirken. Det er godt å kunne samles bakerst i kirken

når gudstjenesten er slutt – til kirkekaffe og småprat på tvers av generasjoner.

Jeg innrømmer at jeg følger ekstra godt med på foreldre – til dåpsbarn og konfirmanter – og jeg kjenner det godt når «midt-imellom-generasjonen», besteforeldregenerasjonen, er der! Når det er tid til gudstjeneste for dem som ellers slites mellom så mange tidsutfordringer. For jeg vet at både foreldre- og besteforeldregenerasjonen har fulle dager! Men å samles til gudstjeneste uten mellomgenerasjonen, er som å samles til familieselskap – og invitere bredt – men så er den nære familien borte på dagen....

Moralsk pekefinger trengs så absolutt ikke – og har gjort nok skade.

Men skulle frykten for dette hindre oss i å snakke åpent om behov som finnes, og oppmuntre

til å være nærværende i det gudstjenestefeirende fellesskapet?

«**Du må være litt strengere med oss!**» Jeg fikk utfordringen fra en i riktig alder.

Men jeg vet at det verken kan eller vil jeg! Enda et «burde og skulle», blir som regel plukket opp av den som så absolutt ikke trenger mer dårlig samvittighet.

Men jeg vil så gjerne si dere at dere trengs!

Jeg ser som prest at dersom vi skal klare å ha en åpen kirke, eller klare å åpne dørene videre opp, så er nærværet av 40–70 generasjonen så avgjørende. Som støttespillere, samtalepartnere og rett og slett medlem i familien.

Kirke og menighetsliv har nok i tidligere generasjoner ofte trukket foreldre vekk fra hjem og nærhet til egne barn. Men det er vel ikke å treffe

blink om vi beskriver dette som vår tids problem?

Et lite forsiktig spørsmål: **Kan vi heller oppfordre hverandre til å bli litt mindre private og til å gå litt tilbake til det store fellesskapet – i nærmiljø og kirke?**

Den norske kirke har en enorm mulighet til å nå mange. Radiusen er utrolig stor. Vi står i en særstilling med hensyn til «å holde ryktet om Jesus levende». Som prest er dette min største og viktigste motivasjon: Å holde ryktet om Jesus levende. Og jeg tror vi formidler det aller best i et fellesskap – et fellesskap der alle generasjoner er med. Et fellesskap om den levende Kristus! – på tvers av skillelinjer når det gjelder alder, politiske oppfatninger, teologiske meninger og sosial tilhørighet.

Dere trengs! Vi trengs!

Bidrag til Menighetsbladet

Styret for Menighetsbladet er takknemlig for at vi fortsatt kan utgi bladet fire ganger i året, og vi håper at leserne – som vi – er fornøyde med innhold og utseende. Det er imidlertid ikke gratis å utgi bladet. Til tross for at vi er velsignet med dyktige bidragsyttere og ivrige avisbud som stiller opp gratis for bladet, er det kostnader tilknyttet produksjon og trykk. Vi takker våre trofaste annonsører som bidrar til driften av bladet, men ønsker også du som privatperson å hjelpe til?

Du har mulighet til å bidra med en pengegave til kontonr 1030 07 44023.

Glassmaleriene i Os kapell

Mange av oss har vel sittet i Os kapell og latt øynene hvile på nettopp disse vinduene under en bisettelse eller begravelse.

Hvem har laget dem og hva forestiller de? Per Vigeland (1904–1968) var sønn av Emmanuel Vigeland. Han ble også både maler og glasskunstner. Han er mester for mosaikken over inngangsdøren og glassmaleriene i kapellets vinduer. Han har utsmykket en rekke kirker og kapeller over hele Norge.

De tre store glassmaleriene i

fondveggen forestiller de dødes oppstandelse. I midten står den seirende Jesus Kristus. Han trår den gamle drage i hissige grønt og rødt under fot og peker opp mot himmelen. Kristus er omgitt av et lysende, ovalt felt, gjerne kalt en «mandorla», slik vi kjenner det fra middelalderens kirkeutsmykninger. På hver side strekker de

oppstandene hender og palmegrener opp mot ham. Over dem svinger engler store røkelseskar, symbolet på de helliges bønner. Nederst er det tre mindre felt som viser engler som leder barn, unge og gamle frem mot mesteren. Glassmaleriene er som en seiersfanfare over sorg og død.

Os kapell

Os kapell ligger vakkert til på Haldens gamle og største kirkegård. Det sto ferdig i 1931. Arkitekter var først Martin Enger med ett utkast, og siden ble Dag Borg den utøvende arkitekt. Først i 1957 ble det nye krematoriet innviet i Os kapell. Det er nå oppgradert til dagens miljømessige krav og tatt i bruk igjen i juni 2008.

Tekst fra «Kirker og kirkegårder i Halden – Lokale kulturskatter», ved Inger Lise Skauge og Kari Stumberg. Halden 2010, s.216–217.

«Det brenner en ild»

Det norske Misjonsselskap, arven etter Hans Nielsen Hauge og Tistedal kirke, hva har disse til felles? En spennende reise gjennom flere generasjoner av familien Kielland og Hauge

NYTT FRA ASAK MENIGHET

Ny organist

1. september i år tiltrådte Marte-Kari Melkerud stillingen som organist i Asak og Tistedal menigheter. Stillingen, som er en full stilling, har stått ledig etter at Rena Ahmadova sluttet i våres. I tillegg til å spille ved gudstjenestene vil Melkerud blant annet ha ansvaret for å forsøke bygge opp et barnekor i menigheten. Melkerud, som bor i Råde, er utdannet journalist, men har i en årrekke vært vikarorganist i Sarpsborg. Hun har de senere årene tatt kirke-musikalsk utdannelse ved Musikkhøyskolen og er nå i ferd med å avslutte utdanningen som kantor. Vi ønsker henne hjertelig velkommen til menighetene og gleder oss til å samarbeide med henne!

For øvrig skal det nevnes at **Arve Tønnesen**, som har vært vår vikarorganist gjennom mange år, på gudstjenesten 27. august ble takket for stor innsats i den perioden vi har stått uten organist. Vi håper at vi også i tiden som kommer kan dra vekslers på han som vikar når det er behov for det.

Restaureringen av Asak kirke

Vi er nå inne i aller siste fase. Stillasene rundt kirken er fjernet, og parkeringsplassen har fått ny grus. Innvendig er en i ferd med å montere det siste laget med glass, og utbedringen av sakristiet som menigheten selv har ansvar for, er påbegynt. Resultatet er at vi ved feiringen av kirkens 125-årsjubileum neste år har en nyrestaurert, flott kirke som vi virkelig kan være stolte av!

Menighetskvelder høsten 2017

Når dere får Menighetsbladet i postkassen, gjenstår to av høstens menighetskvelder. **19. oktober** vil førsteamanuensis emeritus Arild Romarheim snakke om Luthers betydning for menighetens salmesang, og **16. november** kommer psykolog Ånen Nøding for å snakke om erfaringer i møte med kristen tro og psykologi. Menighetskveldene holdes i kirkestua ved Asak kirke og begynner kl. 19.30 – og avsluttes med et felles kveldsmåltid. Alle er hjertelig velkommen!

I sitt testamente skrev Hans Nielsen Hauge til sine tilhengere at de skulle bli i kirken. Det var en vanskelig tid, men hans sønn, barnebarn og hans tilhengere haugianerne fikk mektig innflytelse i hele landet og i kirken og gjennom den åndelige vekkelsen som fulgte.

TEKST: RAGNA RISTESUND HULT

Det var spennende å lese om Det norske misjonsselskap i forrige menighetsblad. Mine tanker gikk da til en av representantene som var med og stiftet organisasjonen i 1842.

GABRIEL KIRSEBOM KIELLAND

var sokneprest i både Finnøy ved Stavanger og Lyngdal på Sørlandet og var med og stiftet NMS i 1842. I forkant av dette hadde han startet **Norges første misjonsforening** – Stavanger misjonsforening i 1826 (Forening i Stavanger til Guds Riges Udbredelse blant Hedningerne). Dette utløste en vekkelse og Gustav Kirsebom Kielland begynte å holde oppbyggelige møter i prestegården. Biskopen nedla forbud mot slike forsamlinger utenfor kirkerommet, men da ny biskop ble tilsatt ble møtene gjenopptatt.

GUSTAVA KIELLAND (Sophie Catharina Gustava f. Blom), sokneprestens kone kalles «kvinneforeningens mor». Dette

navnet fikk hun ikke fordi hun stiftet den første kvinneforening, men fordi hennes forening av 1844 ble modell og forbilde for det som var **Norges første og største kvinnebevegelse, misjonskvinneforeningsbevegelsen**. Hun dannet og organiserte denne bevegelsen og impulsen fikk hun etter alt å dømme under Misjonsselskapets andre generalforsamling i 1844, der man etter utenlandsk forbilde oppfordret kvinner til å danne arbeidsforeninger for misjonsens sak. I sin erindringsbok har Gustava Kielland gitt en livfull skildring av et kvinneforeningsmøte, som var et heldags arbeidsmøte. **I tillegg fungerte foreningsmøtene opplysende og oppbyggende, de skapte samhold, og de bygde ned sosiale skiller.**

Da Gustava Kielland stiftet sin forening var et selvstendig organisert kvinneinitiativ i høyeste grad kontroversielt. **Men bevegelsen utviklet seg til å bli et samlingssted for kvinner i alle aldre, fra alle samfunns-lag, i by og bygd.** Det religiøse veldedighetsarbeid som denne bevegelsen initierte, regnes som en av røttene til likestilling av kvinner.

Gustava Kielland var en fargerik kvinne. Hun hadde en rik og utrustet personlighet med et lyst og livlig temperament. Hun fylte hjemmet med musikk, leste skjønnlitteratur

og internasjonale misjonsblader, behersket flere språk, førte en utstrakt korrespondanse og skrev dikt. **Hun har skrevet en av våre mest kjente julesanger «O jul med din glede».**

ANDREAS HAUGE, sønn av Hans Nielsen Hauge giftet seg i 1850 med Gabrielle Caspara Sigismunda Hauge, datter av Gustava og Gabriel Kirsebom Kielland. Han hadde utdannet seg til prest og ble i 1850 ansatt som den **første sekretær i Det Norske Misjonsselskap**. Han hadde allerede i 1840-årene arbeidet ivrig for hedningemisjonen. Ved de store misjonsmøter var han selvskreven dirigent. Andreas **grunnla i 1845 «Norsk Misjonstidende»** som han redigerte til 1852. Hauge utga også en salmebok i 1863 «Psalmebok for Kirke og Hus». Senere ble Andreas Hauge prost i Skien. Han var fra 1868 medlem av Skiens kommunestyre og fra 1865–66 var han Stortingsmann. Andreas Hauge fikk i 1875 tildelt St. Olav Orden.

HANS NIELSEN HAUGE, sønn av Andreas og Gabrielle Caspara Sigismunda Hauge, og barnebarn av Hans Nielsen Hauge, var kirkeminister i Norge i 1903. Samme år ble undertegnede farfar utnevnt til sokneprest i statsråd av kirkeminister Hans Nielsen Hauge.

GUSTAV BLOM KIELLAND (f. 1832 i Finnøy, død 1910 i Kristiania) var bror av Gabrielle Caspara Sigismunda Hauge, og sønn av Gustava og Gabriel Kirsebom Kielland. Han var stadsingeniør i Fredrikshald og hadde det meste av sitt yrkesliv i Halden. **Tistedal (og Øymark) kirker har blitt reist etter hans tegninger.** Han hadde også en rekke verv som medlem i Fredrikshald (Haldens) ulike lag og foreninger. Han er begravet i Halden.

Da Luther kom til Halden

I år er det 500 år siden Martin Luther satte opp sine 95 teser. Det ble feiret med skuespill, grøt og vafler på Berg Bygdetun.

LUTHER I SENTRUM: Det nyskrevne teaterstykket om Martin Luther, skrevet av menighetspedagog Johannes Willberg Halvorsen, samlet mange publikummere på tunet. [Foto: Hilde Finsådal]

SMIA: Man kunne også besøke smia på Berg Bygdetun. [Foto: Arild Stang]

KORTREIST MAT: Bygdekvinnelaget hadde kokt store kjeler med god grøt. Kornet var malt på korn fra egne gårder. [Foto: Hilde Finsådal]

TEKST: MARTE-KARI MELKERUD
FOTO: ARILD STANG OG HILDE FINSÅDAL

31. oktober 1517:

Den tyske teologen Martin Luther fester et manifest med 95 teser (læresetninger) på kirkedøren i den lille byen Wittenberg i Tyskland. Kirkens lære var at man måtte til skjærsilden før man kunne komme til himmelen, for å gjøre opp for sine synder. Manifestet var en kritikk av pavekirkens avlats-handel. Avlatshandel gikk ut på at folk kunne betale penger til kirken for å få avlat, det vil si redusert straff for uoppgjorte synder, i skjærsilden. Luther gjorde teologisk og politisk oppgjør med alt han mente var galt. Det ble starten på reformasjonen.

2. september 2017: Kirkeklokkene ringer på Berg Bygdetun. En ung Martin Luther entrer scenen i tidsriktig kostyme. Publikum har samlet seg foran det som blir presentert som verdens eneste mobile stavkirke. Den er satt fram på plassen. På kirkedøren skal tesene etter hvert henges opp.

Ivrige skuespillere

Små og store fulgte interessert med på teaterforestillingen som viste Martin Luthers liv og hendelser fra det. Til sammen fire akter av et nyskrevet stykke, var porsjonert ut gjennom dagen.

– Dette er veldig moro å være med på, sier Ronja Sørensen i hovedrollen som selvste

Martin Luther. Sammen med andre barn og ungdom fra teatermiljøet i Østfold, noen konfirmanter, barnekoret i Immanuel kirke og deler av staben i menighetene i Halden, levendegjorde hun den spennende historien. For ikke bare fikk vi møte Luther selv, men også hans venner og samarbeidspartnere, hans foreldre, pave og prester og en skokk munk og nonner. Fakta og informasjon var iblandet humor, og publikum lo godt med, der de satt på benker eller medbrakte stoler ute på tunet.

Teaterstykket har Johannes Willberg Halvorsen skrevet. Han er en av initiativtakerne til den åpne dagen på bygdetunet, Anno 1517, og er menighetspedagog i kirken i Halden. Halvorsen mener det er viktig at vi får lære om Luther.

– Når det kommer til vår kulturbakgrunn i Norge, er det viktig å forstå Martin Luther. Norge er et direkte produkt av det som skjedde i 1517, politisk og religiøst. Danmark-Norge erklærte seg lutherske etter at tesene ble satt opp, og tok dermed over mye av styringen som paven hadde hatt, sier han.

Luthers salmearv

I arven fra Luther inngår også mange salmer. Den mest kjente er «Vår Gud han er så fast en borg», som Luther skrev mens striden rundt reformasjonen var som verst. Hver teaterakt åpnet med at nettopp denne salmen ble sunget på scenen, før den som allsang avsluttet

fjerde akt, med barnekoret som forsangere.

Aktiviteter og omvisning

– Kan jeg få prøve?

Entusiastiske små ivret etter å få prøve å lage sin egen pil og bue av kvister og grener, godt assistert av voksne hjelpere.

Opplevelsesdagen Anno 1517 på Berg bygdetun bød på mange aktiviteter for både store og små. Av myke skinnbiter kunne barna lage sin egen lille pose, eller de kunne lære å bake på gammelmåten. Det var også mulighet til å karde ull, og å titte innom smia. De aller minste hadde fått sin egen boltreplass til utelek, noe som var populært.

Ville man kjøpe seg en matbit, fristet store kjeler med velduftende grøt og nystekte vafler. Bygdekvinnelaget var ansvarlig for den delen av arrangementet. Sammen med trosopplæringen i Den norske kirke i Halden og Historielaget i Berg, Rokke og Asak, sto de som arrangører av familiedagen.

Historielaget hadde og et kort foredrag om bygdetunets opprinnelse, og de som ønsket det kunne få omvisning i de ulike bygningene, som inneholder 500 historiske gjenstander.

– Vi er veldig fornøyde med oppslutningen om arrangementet, og vi har fått mange hyggelig tilbakemeldinger på at folk koste seg. Dette har vært en vellykket dag, sier Ragna Ristesund Hult, kateket og leder for trosopplæringen i Halden.

Luther-merkeringen i Halden

Denne høsten vil Reformasjonens 500-årsjubileum bli markert i alle landets menigheter. Hovedtema er ordet «Nåde» og med det som utgangspunkt vil arven etter Martin Luther bli belyst fra ulike innfallsvinkler.

I Halden har menighetene gått sammen om å dekke dette jubileet gjennom en rekke temagudstjenester, et familiearrangement og en kulturkveld. I tillegg vil naturligvis også menighetene på Haldensiden ha sine arrangement.

8. oktober: Temagudstjeneste i Tistedal kirke – «Kristus alene»

12. oktober: Kulturkveld på Gamle Prestebakke sammen med Idd og Enningdalen historielag. Kveldens konferansier er munken «Martin Luther». Kåseri ved prost Lars Inge Magerøy: «Fra Wittenberg til Østfold. Hva betød Luther og reformasjonen for oss?» Amalie Sætre Jensen og Martin Lund gir oss smakebiter på sangutviklingen fra katolsk til luthersk tid. Servering i 1500-tallets ånd: Hønsesuppe og olivenbrød. Kaffe og sjokolade. Inngangspenger: Kr 100.

12. oktober kl. 19.00 i Berg kirke: Salmekveld i Luther-jubileet Temaet: «En ny rolle for menigheten» – om Luther og salmesang på morsmålet ved prest og hymnolog Jan Terje Christoffersen. Sang av Luther-salme. Christoffersen er selv oversetter og forfatter av salmer. Gjennom «Sanger fra Vest» og «Sanger på reisen» har Christoffersen bidratt til at sanger fra Iona Community er kommet inn i den nye norske salmekanon. «Gud er din hvile», som også er inkludert i Norsk salmebok 2013, kommer herfra. Han er opptatt av gudstjenesten og fornyelsen av den, og vil på salmekvelden beskrive forbindelser mellom gudstjenestelig reformarbeid, framveksten av den lutherske menighetssalmen, og sammenhenger mellom reformasjonsprosjektet og fornyelsesbestrebelsene i vår egen tid?

15. oktober: Temagudstjeneste i Idd kirke – «Frelsen er ikke til salgs»

19. oktober: Temakveld i Asak kirkestue – «Luther sang og glede». Førsteamanuensis emeritus Arild Romarheim kåserer om Luthers enorme betydning for menighetens salmesang

29. oktober: Reformasjonsjubileumsgudstjeneste i Immanuelskirken

19. november: Temagudstjeneste i Asak kirke – «Mennesket er ikke til salgs»

Vi ønsker alle hjertelig velkommen til spennende samlinger!

[Bildet: Luther-staturen utenfor Marmorkirken i København.]

Kinoforestilling om Luther

Tirsdag 31. oktober på selve Reformasjonsdagen viser Halden Kino filmen «Luther» som en ekstraforestilling kl 15.30. Vi på Iddesiden stiller med alle konfirmanter våre og «beslaglegger» ca 110 plasser. Ifølge kinosjefen vil det da være 100-130 ledige seter. Dersom noen ønsker å få med seg den filmen er det bare å møte opp. Billettprisen blir bare kr 50.

Bli med på Romania-komiteen

Glimt fra misjonsprosjektet i Enningdalen, Idd og Asak menigheter

Solskinns historie fra Betesda

Betesda-stiftelsen har tre hus. Vi ser her det store gutte-hjemmet, dagsenteret til venstre og jentehjemmet til høyre. Her ble Silvia, som da var ni år, møtt med omsorg og kjærlighet.

TEKST INGER LISE SKAUGE

Silvia er eldst av ni søsken. Da faren døde, flyttet mor og barneflokkene. De fikk «bolig» på ett rom. De hadde ikke nok til livets opphold, så Silvia måtte ut på gatene og tigge eller stjele for å overleve.

Ute på gaten møtte hun en fra Betesda-stiftelsen som drev med matutdeling, og Silvia ble invitert til å komme til Dagsenteret. Dit gikk hun hver dag, fikk mat og rene klær, skolegang, omsorg og kjærlighet.

Etter hvert kom også to av søstrene hennes til Betesda. Silvia og søstrene fikk en trygg ungdomstid ved at de fikk vokse opp på jentehjemmet.

To familier i Halden har

som «faddere» hatt et spesielt økonomisk ansvar for Silvias oppvekst. Hun gjorde det godt på skolen og var tydelig på at hun ønsket å studere ved universitetet. For henne var det helt naturlig å velge sosionom-utdanning. Hun ville nå selv bidra til at andre også kunne få et godt liv. Etter at hun ble uteksaminert fra Universitetet i Oradea, flyttet hun tilbake

Her er Silvia ferdig med sine sosionomstudier.

Silvia sto brud i august i år.

til barndommens Galati. Her er hun den første og eneste utdannede sosionom med fast stilling i byen.

Gjennom oppveksten på Betesda møtte hun Radu, og i midten av august i år giftet de seg. Silvia ble hjulpet gjennom Betesda-stiftelsen og glade givere i Halden. Nå hjelper hun andre.

Hvor blir det av klærne våre?

Mange mennesker i Halden har sendt klær med transportene til Romania, og noen lurer kanskje på hvordan prosessen med utdeling foregår. Andre tenker, er det fremdeles behov for våre klær, blir ikke «markedet snart mettet»?

To utsendinger fra Romania-komiteen har besøkt Betesda-stiftelsen nylig, blant annet for å se på driften, forholdene på hjemmene og for å få informasjon om fremtidige behov. Ett av spørsmålene dreide seg om transportene med klær og utstyr. Er det behov for flere transportere?

Oppbevaring og utdeling

Vi fikk en grundig og betryggende informasjon om alle rutiner når en transport kommer. Det finnes store lagerrom, og alt som pakkes ut fra traileren blir omhyggelig sortert og plassert på sine steder.

De første som prioriteres er barna på barnehjemmene og dagsenteret, samt familiene i slummen som stiftelsen har påtatt seg ansvar for. Alle får tildelt klær for sesongen, og det er stor stas når de får på seg «våre klær».

Secondhand-butikk

Klær som virker helt nye – eller som prislappene fremdeles sitter på, henger de opp i sin lille butikk på området. Her selges også mye

Markedet

av våre pent brukte klær. Secondhand-butikken er åpen tre dager i uken, og folk kommer fra områdene rundt og handler. Slik skaffer stiftelsen seg også en nødvendig og solid inntekt til driften.

Folkene på Betesda har i tillegg omsorg for mennesker i en enda dårligere forfatning, så av og til reiser de over grensen til Moldavia med klær som de deler ut på en skole.

På marked

Men det blir alltid noe igjen som ikke egner seg for salg i Second-hand butikken. Både klær og andre ting fyller de i en stor bil og drar til et marked hver fredag. De

Tom for printerblekk? Canon/HP/Lexmark og Pelikan blekk Køhn;libris Storgaten 24 – tlf 69 18 43 44 – et førstevalg i sentrum	Mercedes-Benz PEUGEOT Halden Auto AS Svinesundsveien 345, Sørlifeltet Tlf. 69 17 29 70 www.haldenauto.no Følg oss på Facebook	Halden Betongtransport AS Korterødveien 26, Sponvika Tlf 69 18 40 76 Mob 91 88 55 09	MASKINENTREPRENØR Helge Stumberg AS Stumberg gård Idd 1765 Halden Tlf 901 00 964 E-post: stumberg@halden.net	KIWI minipris RISUM Tlf 69 18 57 93	Trenger du barnehageplass? tdm BARNEHAGER www.tdmbarnehager.no	veng BILDELER Karosserideler og lykter, eksosanlegg, katalysatorer, DPF-filter, hengerfester, radiatorer, vindusheiser, bunnpanner, speil, forstillingsdeler, bremseskiver, bremsesklosser m.m. 69 19 54 00 Isebakkeveien 6 – Sørlifeltet www.veng.no Følg oss på Facebook
Bademiljø Kolås Eftf. AS Autorisert rørlegger Nedre Bankegate 34, 1771 Halden Tlf 69 19 07 00	BERGSTRØM Kjøtt og delikatesser Tlf. 69 18 56 20 Velkommen til butikkutsalget vårt på Tista senter. www.bergstromkjott.no	ERLING GRIMSRUD AS Flatebyveien 1A, 1792 Tistedal • Tlf 69 21 14 60 • Graving • Sprenging • Transport • Høytrykkspyling www.erling-grimsrud.no AUTORISERT MASKINENTREPRENØR	Vi kjører for deg! Ta kontakt på tlf: 69 13 77 00 eller e-post: travel.ostfold@nettbus.no nettbus nettbus.no	Interflora Kildebo Blomster Fisketorget 2 Tlf 69 18 14 10 www.kildeboblomster.no	HØK KRO - MOTELL Kafeteria – Selskapslokaler Catering – Motell – Hytter Tlf 69 16 80 00 www.hokkro.no • post@hokkro.no	

ns høstreise

Secondhand-butikken

800€ på markedet, noe som er med på å styrke driften av barnehjemmene.

Vi fikk høre om et vare-mottak, en klesutdeling og et salgsapparat som virket meget troverdig og tillitvekkende. Og på spørsmålet om det fortsatt er behov for trailerlaster fra Halden, fikk vi ikke bare et enstemmig JA, men også en bekymringspreget replikk: «Vi klarer oss jo ikke uten».

Romaniakomiteen forbereder ny innsamling under brua, slik at ny transport kan komme av sted i god tid før jul.

peneste tingene legger de på et bord, det øvrige blir lagt på et plastteppe på bakken. Med begeistring ble det fortalt at ikke en eneste gang har de hatt noen varer med seg hjem. Alt blir solgt. På en god dag kan de selge for

Vi har i 10 år hatt stor opplevelse og glede ved å lytte til Maries orgeltolkninger og vakre sang under gudstjenester i Immannuels kirke. Rene orgelkonserter har det også vært flere av.

MØTE
MED

Kantor Marie Håkensen

Da skal vi rocke litt mer løs!
– Det blir liten tid til å spille i kirken!

– Planen er å øke med gudstjeneste-spill, og det gleder jeg meg til. Orgelet her er jo «en gammel dame» med sine skjønnhetsfeil. Men jeg er veldig glad i det instrumentet. Dessuten er dette kirkerommet en fantastisk akustikk, som kan løfte nesten ethvert instrument.

Menighetsbladets utsendte takker for samtalen og ønsker jubelanten til lykke med den forestående feiringen.

TEKST OG FOTO: ARILD STANG

Ved den høytidelige innsettelsen av henne søndag 17. juni 2007 siterte prost Dag Mysen under sin preken Martin Luther: «Musikk er blant Guds ypperste gaver, og er plantet inn i skaperverket fra begynnelsen av. Ingen ting er uten rytme og samklang. Ta derfor til deg alt dette edle, sunnhetsskapende og festlige som er musikk og rytme, og tren deg til å bruke det til å ære Gud og lovprise din skaper.»

Jeg hadde nylig et hyggelig møte med vår kjære kantor Marie i kirken for et kort intervju med tilbakeblikk og noen tanker om tiden fremover.

– Trives du fortsatt i arbeidet ditt og hva er dine forskjellige oppgaver?

– Jeg trives utrolig godt! Jeg har jo nå bare 65% stilling. Store deler av arbeidsdagen går med til å øve og videreutvikle barnekorene. Det ble etter hvert gledelig stor pågang, og vi måtte

utvide virksomheten også med et ungdomskor. Vi har øvelser hver onsdag ettermiddag. Først barnekoret og deretter ungdomskoret. Dessuten har jeg tre orgelelever. Det er jo viktig med rekruttering.

– 10 år er jo en liten milepæl. Har du tenkt på markering i så måte?

– Å, ja! Først skal vi ha «bursdagsfest» nå i slutten av september. Det blir her i kirken under en vanlig øvelse. Da skal vi spise kake og feire oss sjøl bare. Deretter blir det en jubileumsgudstjeneste i november. Da skal vi synge litt mer av det kirkemusikalske repertoaret, som vi pleier å bruke. Randi Bukholm skal være med å akkompagnere oss. Hun var jo med oss i barnekoret for 10 år siden og har spilt orgel hos meg. Nå går hun på musikkhøyskolen. Så skal vi avslutte festen vår i april neste år med storstilt konsert i Brygga Kultursal med band.

NYTT FRA ASAK MENIGHET

Inkluderende menighet

Inkludering har vært og er et prioritert område i Borg bispedømme. Derfor har bispedømmerådet utarbeidet et opplegg under overskriften «Vår inkluderende menighet». Opplegget omfatter en sjekkliste som fokuserer på fem temaområder: holdninger, gudstjeneste, trosopplæring, samhandling med kommunen og universell utforming. Hvert av temaområdene har noen VI VIL-punkter og noen VI KAN-punkter. Asak menighetsråd vedtok på sitt møte i september å slutte seg til opplegget og i løpet av kommende år gå systematisk gjennom sjekklisten for å se på hva vi kan gjøre for å bli en mer inkluderende menighet.

Julepakker til Betesda-barna

I samarbeid med ledelsen på Betesda vil Romaniakomiteen etterkomme et ønske, nemlig **å gi alle barna en gave til jul**. Vi har kommet fram til at vi ønsker å fylle 100 skoer med likt innhold – toalettsaker som tannbørste, tannkrem, såpe, sjampo, hårbørste og kam, samt sokker og undertøy. De 100 gaveeskene sendes med høstens transport. Fra Europris har vi allerede fått barnesokker til alle eskene. Vil du bidra med innhold til en eske eller flere, kan du ta kontakt med **Gerda Solerød (918 46 595)** eller **Inger Lise Skauge (414 13 977)**. Sistnevnte vil ta ansvar for fordelingen av artiklene som kommer inn. Vi oppfordrer haldenserne til å være på utkikk i salgsdiskene og benytte seg av tilbudene som mange butikker har på slike varer. Det er ikke nødvendig å tenke på én spesiell eske. Kjøp heller opp varer. – Vi foretar fordelingen i eskene. Dette er en ny mulighet for å kunne gi en konkret og nyttig julegave til de barna som Betesda har tatt ansvar for.

Halden og Omegn
begravningsbyrå

ADRESSE Damstredet I
1772 Halden
TELEFON 69 18 44 51
WWW halden-begravelse.no
INNEHAVER Jostein Lie

ALLTID HER FOR DEG

Glassmester'n
OSKAR HANSEN

GLASSMESTERI OG
RAMMEFORRETNING

Oscarsgt. 14
Tlf. 69 18 29 76. (Nattservice: 92 89 91 11)

AF Bygg Østfold
Tlf. 911 33 400

JENSEN & SCHEELE

jensen-scheele.no

– først og fremst service

Vestgårdveien 1–5 – Postboks 1080, 1787 Berg
Telefon 69 21 35 00 – www.jensen-scheele.no

Montér

Montér Halden
Walkersgt 1 (Høvleriet)
Tlf 46895000

Åpningstider:
Mandag–fredag:
07.00–17.00
Lørdag: 09.00–15.00

Børkes
Bakeri
– baker byens
beste brød

Skippergata 14
Tlf. 69 18 13 72

Mekanisk Service
Halden as

Svinesundsveien 338, 1788 Halden
Tlf 69 19 48 80

Følg oss på Facebook

Vi hjelper deg i
gang med ditt
prosjekt.

Kom innom for en
hyggelig fagprat.

BYGGERIET

Byggeriet LA Bygg
Isebakkveien 1 (Sortiefeltet)
Tlf 476 55 222

HLS transport
HALDEN LASTEBILSENTRAL SA

Svinesundsveien 337
1789 Berg i Østfold
Tlf 69 19 55 50

STANSEFORMFABRIKKEN

STANSEFORMER
av høyeste kvalitet

Konstruksjon på DAK,
stanserris og matriser
Laserskærne stanser og
rensverktøy
Utskjæring av prøve-esker
Iddeveien 66, 1769 Halden
Tlf 69 17 52 20

Benytt
Menighets-
bladets
annonsører når
du handler...

NYTT FRA BERG MENIGHET

Torsdagskvelder i Berg kirke kl 19.00

Mye av det som skjer i Berg menighet i høst finner sted på torsdager kl 19.00 i kirken. Det kommer mer informasjon på hjemmesidene en tid i forkant.

Salmekveld

Torsdag 12. oktober er det salmekveld med kåseri av Jan Terje Christoffersen; En ny rolle for menigheten – om Luther og salmesang på morsmålet. Christoffersen er førstelektor i liturgikk ved Det teologiske menighetsfakultet og har vært aktiv i å oversette de keltiske sangene. Vi får mye tid til å synge salmer!

Gjester i

«annerledesrommet»

Torsdag 23. november arrangerer menigheten og diakoniutvalg spennende kveld med innslag ifm. reformasjonsjubileet og markering av at det er 500 år siden Martin Luther startet reformasjonen av kirka. Se annonsering!

Temakveld

Torsdag 16. november handler arrangementet om Ungdom og sorg. Forfatter og prest Steinar Ekvik blir med på denne kvelden og innleder om temaet. Målgruppen er særskilt konfirmantforeldre og alle som har kontakt med barn og unge.

Torsdagskvelder med tekstsamtale

Torsdag 7. desember samles vi til fellesskap om søndagens tekst som utgangspunkt for undring, samtale og refleksjon.

Konsert

Torsdag 9. november er det konsert med Dina Billington og musikere. Billington debuterte som plateartist i 2015 med albumet «Hun som drømmer» bestående av egenkomponert musikk, tekster og tegninger. Hun har opptrådt på mange scener i Norge.

Konsert

Søndag 26. november er det konsert med koret Mixdur. Mixdur er et blanda kor fra Halden, og består i dag av 37 medlemmer. Koret har et svært variert repertoar og har produsert egne konserter og opptredener, deltatt i teateroppsetninger og opptrådd sammen med mange profesjonelle artister.

Samling for frivillige medarbeidere

Onsdag 1. november inviteres alle frivillige medarbeidere i Berg menighet til felles inspirasjonskveld og festlig samvær. Det legges ned et stort arbeid i menigheten av engasjerte og trofaste medarbeidere som deltar i ulike oppgaver, i utvalg, arbeidsgrupper og foreningsarbeid i regi av menigheten. På denne kvelden møtes kirkens ansatte og frivillige for å inspirere hverandre og dele erfaringer, for å knytte kontakter og bli løftet i sitt daglige arbeid. En slik samling er viktig fordi vi står sammen i en løfterik bevegelse i vår kirke.

Nye salmer

Jeg ble bedt om å skrive om en høstsalme. Men hva er høst?

«Se markene er hvite» antyder en forståelse. Innhøsting, resultatet av et liv, belønning for strev.

TEKST ARVE TØNNESEN

Men har vårt liv båret frukter, tåler vi dommen, eller skylder vi på klimaet og været? Hva har vi gjort, hvem har vi vært gjennom våren og sommeren?

Jeg syns Johan Alfred Blombergs «En fin liten blome» er en trøst til alle oss som kanskje ikke har vært så flinke til skape noe som synes eller kan veies.

Vi har alle vært en liten blomst, en fargeklatt, et lyspunkt i en mørk skog, ikke ruvende, men likevel noe som har gledet noen som har møtt oss.

Jeg har opplevd å finne en merkelig blomst, uten sprakende farger eller deilig lukt, tatt et bilde og sendt det inn til botanikere i Oslo. Svaret jeg fikk, fikk meg til å tenke meg om; «Dette er en av de mest fantastiske blomster som finnes,

dens konstruksjon, symmetri...» Jeg begynte å tenke; det så ikke jeg, men det så «Gud».

Og det å bli elsket av Gud og passet på av ham, må være det største for alle levende skapninger.

Da kan vi trygt gå en høst og vinter i møte.

«**En fin liten blome**» er oversatt fra svensk av Anders Hovden i 1927. Den svenske teksten «*Det växte en blomma ved granarnas fot*» fra 1890 hadde lenge en ukjent opprinnelse. I sangboken Verden for Kristus fra 1918 oppgis Prins Bernadotte som tekstforfatter, men senere er teksten tilskrevet Johan Alfred Blomberg, offiser i Frelsesarmeen.

Sangen var å finne i Sangboken av 1953, men jeg kan ikke huske å ha hørt den før Bjørn Eidsvåg laget den nydelige melodien til den i 1969:

Denne lille blomsten som jeg fant i skogbunnen heter **Firblad** og er et bevis på skaperverkets fullkommenhet.

En fin liten blome

NORSK SALMEBOK NR. 492

Ein fin liten blome i skogen eg ser,
i granskogen diger og dryg,
og vent mellom mose og lyng han seg ter.
Han står der så liten og blyg.

Sei, ottast du ikkje i skogen stå gøymd
der skuggane tyngja deg må?
Å nei, for av Herren eg aldri vert gløymd,
til ringaste blom vil han sjå.

Men ynskjer du ikkje i prydhagen stå,
der folk kunne skoda på deg?
Å nei, eg trivst best mellom ringe og små,
eg føddest til skogblome, eg.

Ein dag vil den stormande vinter deg nå,
då vert det vel dødsdagen din.
Då kviler eg lunt og har snøkåpa på,
til vårsola kysser mitt kinn.

Eit bod frå min Herre du blome meg ber:
om einsleg eg vert på min veg,
så veit eg at Herren vil vera meg nær,
Gud Fader, han vernar òg meg.

Om enn eg er liten, har Herren meg kjær,
med honom eg kjenner meg sæl.
Kvar morgon meg bøna til himmelen ber,
med bøna eg sovnar kvar kveld.

Ein kledning eg fekk av min Frelsarmann kjær,
i blodet hans reinsa den er.
Den høver for himlen, der gullgater er,
den høver for vandrainga her.

Som blomen om vinteren visnar eg av,
men gled meg, for då står eg brud.
Lat lekamen kvila med fred i si grav,
mi sjel, ho er heime hos Gud!

Ja, glad skal eg vakna hos Jesus eingong
i morgonen æveleg klår,
og blanda med heilage englar min song
i himlen, dit døden ei når!

«Lys i natten»

Om åpen kirke under kulturnatt i Halden
22. september – og litt mer.

TEKST KRISTIN BAKKEVIG

Det er mørkt på piazzaen, en hustrig maikveld for 8 år siden. Plassen ligger foran Romas eldste kirke, St. Maria in Trastevere. Her har folk gått inn og ut dørene i halvannet årtusen. Her holder fellesskapet «St.Egidio» til, et fellesskap som i profil mye ligner på vår hjemlige Kirkens bymisjon. Når vi kommer ut på plassen ser vi at kirkens front er dekket av et lysbanner: Lys i natten.

Gjennom dørene beveger det seg en stille kø av mennesker. Vi kjenner kirken, følger vandringsen, og kommer inn i en kirke som er stille – men lavmælt musikk og levende lys. Framme ved trappa mot alteret stanser køen, lys tenes av stadig nye mennesker – i alle aldre og så ulike som mennesker er i en storby. Her er det på én gang privat, og samtidig preget av et større fellesskap. Som det skal være i et hellig

rom. Jeg har siden da hatt et sterkt ønske om at vår vakre bykirke i Halden kan tilby dette rommet til mennesker som oss, noen kveldstimer.

Halden er ingen storby og har ingen lang katolsk arv. Men vi er også en by med mennesker som er ulike. Og jeg tror – med behov for rom som er skjermet og stille – og sosiale og varme.

Ingen fortalte mennesker i Romas kirke hva de skulle bære med seg inn i rommet. Det gjør heller ikke kirken i Halden. Men vi ønsker bare å være tilstede. Fordi vi selv trenger en kirke som er tilstede.

I Halden er vi heldige å ha ildsjeler som i 10 år har arrangert kulturnatt. Det er flott å få være med på denne natta – med et rom. Og med lys, musikk, ord og stillhet.

I år som i fjor inviteres det inn i Immanuelskirken. Kanskje du skulle bruke rommet?

Mer info: Se www.haldenkirken.no

DIAKONI I FOKUS

VED ANNE-KIRSTI ULSETH

Økonomisk empowerment

Jeg heter Anne-Kirsti Ulseth og er ansatt som vikar i menighetspedagog- og diakonimedarbeiderstillingen i Halden dette året. Jeg er utdannet lærer og videreutdannet innen diakoni hvor jeg var ferdig høsten 2016. Da skrev jeg masteroppgave om «Økonomisk empowerment», et diakonalt kurstilbud Frelsesarmeen Tistedal/Halden har, hvor jeg har fått være med som kursleder. Vi starter et nytt kurs nå i september.

«Økonomisk empowerment» er et kurs som ble startet av Frelsesarmeen Tistedal/Halden våren 2015 og har til nå blitt gjennomført tre ganger. Det ble satt i gang som et konkret tiltak til en konkret utfordring i byen vår. Det handler om omsorg for

medmennesker og å gi dem en ny sjanse, eller en ny start. Det handler om empowerment, om å gi mennesker verktøyene til å ta tilbake makten over sitt eget liv og sin egen situasjon. Det handler om økonomi, noe vi alle må jobbe med og forholde oss til. Det handler om fellesskap mellom mennesker. Det handler om å jobbe med de utfordringene som finnes i samfunnet. Frelsesarmeen ønsket å samle de gode kreftene i det offentlige og private, og medvirke til et konstruktivt og positivt selvhjelpskurs.

Kurset er et samarbeid med lokalbanken Berg sparebank, NAV Halden, folkehelsekoordinator i Halden kommune, Skatt Øst, Namsmannen, Husbanken, Psykiatritjenesten

FOTO: ARILD STANG

i Halden og Fylkesmannen. Det er 10 kursdager der hver samarbeidsinstans har en til to kursdager hver med to timer undervisning, før vi avslutter med lunsj og en frivillig andakt. Temaer som blir tatt opp er budsjett og regnskap, folkehelse, økonomisk rådgivning og sosialhjelp fra NAV, skatt, namsmannens virke og gjeldsordning, kreditt, forsikring, hva er husbanklån i dag, boligsosialt utviklingsprogram, angst og depresjon og hva det vil si å ha en økonomisk verge. Målgruppen er mennesker som sliter med egen økonomi og ønsker å lære

mer. Samarbeidspartnerne har kommet med sin kunnskap og et opplegg for de to undervisningstidene, men undervisningsbiten har vært preget av åpenhet, og det har vært lagt stor vekt på innspill, spørsmål og kommentarer fra deltakerne. På den måten har både deltakerne og samarbeidsinstansene satt preg på hva det er blitt snakket om og hva som er blitt tatt opp. I etterkant av kursene vi har holdt har det kommet flere tilbakemeldinger fra deltakere som virkelig har fått snudd sin situasjon og det er motiverende for videre arbeid.

Takk til Venche!

Kirketjener Venche Solberg har blitt førtidspensjonist, og vi som har arbeidet sammen med Venche vil takke henne for godt samarbeid gjennom mange år! Venche begynte som vikar i 1994 og ble ansatt som kirketjener i Tistedal i 1996. Hennes far Jakob var kirketjener i Tistedal i ca 30 år, og som ung hjalp Venche sin far med å vaske kirkebenker. Venche var første kvinne i en slik jobb her i Halden, og det var og er fortsatt et fysisk tungt arbeid

med mange løft og tunge tak. Kirketjenerne samarbeider nå mer om oppgavene, og jobber derfor på flere kirkegårder.

Venche er utdannet hjelpepleier og har tidligere arbeidet i helsesektoren. Som kirketjener har hun særlig satt pris på kontakten med de mange

hun har møtt på kirkegården. Mange har samtaler med en prest i forbindelse med en begravelse, men ofte er det kirketjeneren som blir en lyttende samtalepartner når de sørgende kommer tilbake til kirkegården og trenger noen å snakke med. Mange er der for å stelle en grav og ordne med blomster, og da har de møtt Venche som er der med sine mange arbeidsoppgaver. Tistedal kirkegård er vakker og velstelt, og vår takk går til Venche som sammen med gode medarbeidere har tatt seg av store gressplener om sommeren, løv om høsten og snømåking på kalde vinterdager.

Mange trenger å komme seg

ut i arbeidslivet, og Venche har også gitt hjelp og arbeidstrening til mange som har fått arbeidsoppgaver knyttet til kirken og kirkegården for en tid. Takk til Venche for ekstra innsats og stor omsorg, også i denne delen av tjenesten!

Som kirketjener har Venche også mye å gjøre med gudstjenester, konserter og andre arrangement i kirken. Til konfirmasjonsgudstjenester har Venche pyntet så vakkert med hvitveis og andre markblomster, og til alle søndager og høytidsdager har vi hatt en velstelt kirke der blomster og lys er på plass. Venche bor ikke så langt fra kirken, og det kan nok tenkes at vi spør om gode råd og

NYTT FRA BERG MENIGHET

Høsttakkefest i Berg kirke
Berg menighet og Berg bygdekvinne lag inviterer til høsttakkegudstjeneste i kirken søndag 15. oktober kl 11.00.

Messe for de forfulgte
Søndag 12. november kl 18.00 er det «Messe for de forfulgte». Dette er en temagudstjeneste med ungdom – og for alle som vil være med. Army Gospel er med.

Jazzgudstjeneste
Søndag 3. desember blir det jazzgudstjeneste i kirken med musikkgruppe fra Halden Storband og sangsolist Margrete Gaulin Simensen. Menigheten ser med forventning frem til en ny mulighet til å oppleve en gudstjeneste med mye jazzpreget sang og musikk.

Våren 2018 blir det «**Kvelder om kristen tro**» – for alle som ønsker å lære mer eller å oppdatere sin kristne tro. Kveldene er lagt til 8. og 15. februar og 1. og 15. mars. Det inviteres til å melde seg på alle kveldene under ett. Brosjyre blir lagt ut i løpet av september/oktober, men sett gjerne av kveldene!

Kirkestua i Berg
Prestegården er kjøpt – og det er et stort ønske om at dette skal bli et godt hus for menigheten å bruke fremover. Arbeidskirke finnes mange steder – og det gir mange muligheter til samlinger i barne- og ungdomsarbeidet. Berg har vært heldig å ha et menighetshus, som til nå har fungert bra – og det er stor grunn til å være takknemlig for hvilken betydning dette har hatt. Nå er tida kommet til å knytte an til et nærmere hus og gjøre bruk av den nye kirkestua. Vi håper at dette huset kan imøtekomme menighetens behov for samlinger og fellesskap. Mer informasjon ligger i kirken.

litt hjelp framover, for Venche har oversikt over alt fra sikringskap til tradisjoner som vi gjerne følger opp videre. Vi ønsker Venche alt godt, og takker for flott innsats for Tistedal kirke og de mange hun har kontakt med!

TEKST/FOTO: KJELL HALVARD FLØ

JERNA
BILLINGTON
Tlf 69 17 24 20

HALDEN TANNHELSESENTER AS
Storgata 15
1776 Halden
Tlf 69 17 51 52
haldentannhelsesenter.no

ARE-anlegg
Holmbo, Iddeveien 70
1765 Halden
Telefon 69 19 33 35
E-mail: post@areanlegg.no

Marthinussen MUSIKK AS
Pianostemmer/
tekniker
Prestegårdsveien 1,
1791 Tistedal
Tlf 91 36 02 45
sverre@marthinussenmusikk.no
www.martinussenmusikk.no

BIA REGNSKAPSLAG
BERG IDD & AREMARK
Vi er spesialister på landbruksregnskap, men i vår kundeportefølje har vi også aksjeselskaper, enkeltmannsforetak, ANS, DA, Samdrifter og frivillige organisasjoner.
Rødsveien 46 – 1781 Halden
Tlf 69 19 07 50
www.biaregnskapslag.no

LIE HANDELS-GARTNERI
v/Odde Bru
Tlf. 69 18 00 20

Følg oss på Facebook!

Førli
ETABLERT 1861
Gaven som gleder
Storgata 3, Sydsiden
Tlf 69 18 20 33

Riis Elektro AS
Helhetlige løsninger innen elektro til private og bedrifter
Walkers gate 14, 1771 Halden
Tlf. 69 18 15 75
www.riiselektro.no

MEMORIUM

- Salg av gravstein
- Oppussing og fornyelse av skrift og ornament
- Bolting av gravstein/sokkel
- Selvvanningskasser/bedplater/rammer

Vegard Rein : Steinar Svenberg
454 56 266 : 909 90 336

VIPPS til menighetene

Last ned app og registrer deg med kontonr. og mobilnummer. Søk opp din menighet og gi ønsket beløp.

Enningdalen menighet: #90144
Idd menighet: #90206
Asak menighet: #90226
Berg menighet: #4923
Halden menighet: #90142
Tistedal menighet: #90215
Rokke menighet: #90138

vipps
bv DNB

NYTT FRA IDD MENIGHET

Et **nytt konfirmantkull** er nå i full gang. Flokken teller 42 flotte ungdommer. Ungdomsprest Martin Lund har hovedansvaret for opplegg og undervisning i samarbeid med konfirmantutvalget. De første samlingene være i Idd kapell. Vi oppfordrer menigheten om å huske på konfirmantene og lederne i bønn.

Onsdag 13. september inviterte den nystartede **Idd barneklubb** inn til første samling. Utover høsten legges det opp til klubbmøter med spill og aktiviteter, andakt og kvelds-mat annen hver onsdag kl 17.00–19.00 for to grupper – en førskolegruppe fra 4-årsalderen – og en gruppe fra 1-4. klasse. De første samlingene være i Idd kapell. Alle barn i aktuell alder er hjertelig velkommen!

Søndag 24/9 blir det **Høstakke-gudstjeneste** med utdeling av 4-årsbok i Idd kirke. Et samarbeid med Idd og Enningdalen Bygdekvinnevalg.

Torsdag 28/9 kl 19.00 inviterer Mannsforeningen kvinner og menn til åpent møte på Pella (merk stedet). Det blir storfint besøk av filosof og NRK-kåser Henrik Syse, sang av Rakkestad Mannsmusikk, bevertning og andakt ved sokneprest Reidar Finsådal. Alle kvinner og menn er hjertelig velkommen!

Søndag formiddag 8/10 blir det **Jazzgudstjeneste** med Margrethe Gaulin og musikere fra Halden Storband i Idd kirke. I gudstjenesten blir det også gjensyn med menighetens 50-årskonfirmantjubilanter.

Søndag kveld 5/11 blir det **Allehelgensgudstjeneste** med tenning av minnelys i Idd kirke kl 18.00. Alle som har mistet noen det siste året er særlig invitert, men gudstjenesten er naturligvis åpen for alle.

18.–19/11 inviterer barne- og ungdomsutvalget 11-åringene i menigheten til **Lys-Våken-overnatting i Idd kirke**. Målet er å bli kjent med kirken og det budskapet kirkens symboler forkynder. Helgen avsluttes med en åpen LysVåken-gudstjeneste der hele menigheten er velkommen.

Søndag kveld 3/12 blir det **«Vi synger jula inn»** i Idd kirke. Idd skolemusikkorps deltar – sammen med årets konfirmantkull.

Vi er igang! Menighetshuset Karlsholm oppgraderes

Dette fordi det er en nødvendighet for bruk i fremtiden, og fordi det har kommet pålegg om bedret brannsikkerhet og rømningsmuligheter. Vi får også et etterlengtet handicap-toalett.

Dette koster mange penger (ca 1,5 mill.) og Menighetsrådet går derfor ut til dere alle med en forespørsel om mulig økonomisk støtte i form av

engangsbeløp eller faste bidrag. Et hvert bidrag – stort eller lite – mottas med stor takk!

Menighetsrådet skal selv bidra med å skaffe penger etter beste evne – gjennom offer i kirken, utlodninger, loppemarked og ved å søke om bidrag der dette måtte være mulig. Utleien til barnehagen er vår største, faste inntekt. Menighetshuset brukes i dag til

møtelokale for Menighetsrådets virksomhet, barneklubb/-tilstelninger, konfirmantundervisning, fester for menighetsmedlemmer, mannsmøter m.m. – samt utleie til barnehage. Menighetsrådets bankkonto: 1030 07 39606 Vipps-konto: 90209 Tusen takk for din støtte! Idd Menighetsråd

Bibelen til alle i Halden Bli med på å gi Bibelen til alle husstander i Halden!

Prosjektet «Bibelen til alle» er godt i gang i Halden. Vi ønsker å tilby alle husstander en bibel. I 2014 ble Bibelen tilbudt alle husstander i Finnmark, og nå er turen kommet til Østfold, og Halden. En Bibel koster ca 70 kroner inkludert kampanjeutgifter. Vi håper du vil være med å gi Bibelen, Guds Ord, til ditt nabolag! Hvis alle er med og betaler bibler til sitt nabolag, så er vi snart i mål, og kan starte planleggingen av selve utdelingen. Tenk å få dele ut Guds levende og virkekraftige ord til alle i Halden. Vi tror at dette vil ha stor verdi for mange mennesker. Vær med å be til Gud om at mange må bli kjent med Ham gjennom denne kampanjen. Til nå er det samlet inn ca 182.000 kroner. Målet for Halden er 722.000. Du kan gi på **VIPPS: 13677 «Bibelen til alle Østfold»**. Konto: **1503 73 22676** Ønsker du skattefritak, eller avtalegiro, ta kontakt med styret på **post@btao.no**.

LOPPE- MARKED

Fredag 29/9 kl. 17.00–20.00

Lørdag 30/9 kl. 11.00–15.00

Søndag 1/10 kl. 12.30–14.30

Idd Menighetsråd arrangerer stort loppemarked på gamle **Iddevang skole på Idd** Ca. 8 km fra Halden sentrum, Riksvei 22, forbi Idd kirke.

**Mange fine lopper!
Kafeteria.
Loddsalg.**

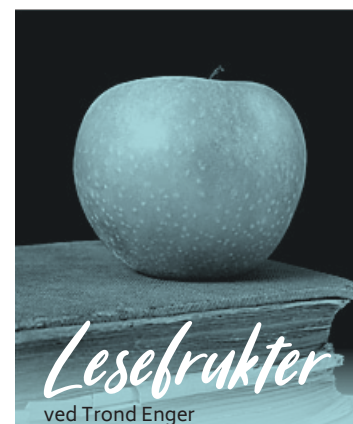
Gode parkeringsmuligheter. Velkommen!

Konfirmanter i Tistedal

Fra venstre: Linnea Pedersen, Sindre Daae-Lunner, Jørgen Sydskogen Kaurin, Tobias Eng Holberg og Nathaniel Bjerkaug Osmundsen.

Høstens nye konfirmanter har blitt presentert for menighetene, og disse fem ungdommene fikk nylig utdelt Bibel og ble ønsket velkommen i Tistedal kirke. I år har vi valgt å ha felles undervisning med konfirmantene fra Asak gjennom året, men konfirmasjonsgudstjeneste i Tistedal kirke blir det til våren, og oppgaver underveis i året der en blir kjent med Tistedal menighet!

*Hvor alle tenker likt,
tenker ingen særlig
mye.*

Walter Lippmann
Amerikansk forfatter, journalist og politisk kommentator (1889–1974)

*...det er dårlig,
ja ondt, å ville
utelukke alle de
mennesker fra
salighet, som ei har
samme mening og
bekjennelse om
Gud som oss.*

Hans Nielsen Hauge
Norsk legpredikant, forfatter, gründer og bonde (1771–1824)

*Enhver kjærlighets-
historie er en
potensiell sorg-
historie*

Julian Barnes
Engelsk forfatter (1946–)

**BERG
SPAREBANK**
Lokalbanken ved din side

Tlf. 69 19 60 00 – Fax 69 19 60 01
www.berg-sparebank.no

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?
RING SOS

22 40 00 40

Kirkens SOS Vi er her. Alltid

Directa

Regnskap – Økonomi
Rådgivning

Skjebergveien 200,
1743 Klavestadhaugen
Tlf. 69 10 26 60
www.directa.no

**DEKK FOR
ALLE BEHOV!**

DEKK Partner
Halden Dekk A/S
Knivsvovn, 4, 1788 Berg
Tlf. 69 19 55 75

Bursdager
årsmøter
minnestunder

Tlf 69 17 55 55
eller 901 69 601

Fabian restaurant
Torvet 5,
1767 Halden

**Kvalitets-
trykksaker**

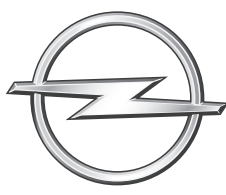
**O'K
TRYKK**

Fiskebrygga
Tlf 69 17 81 50

Vinduspuss
Oppskuring og boning
Hovedrengjøring
Tepperens
Fasadevask
Daglig rengjøring
Mattevask
+bytting av matter

**SØRLI
RENHOLD AS**

Isebakkevn. 30 – Tlf 69 21 41 00

OPEL

Glenne Bil AS
Båstadlundveien 6
Postboks 2073, Brødløs
1760 Halden
Tlf 69 21 10 50

www.glennebil.no

avdeling Halden
Sauøya

Tlf 69 18 18 19
Mottak bygg, havre,
hvete, rug og oljefrø.
Leierens og beising av såkorn

**ELEKTRIKER
Tjenesten**

Vi leverer alt fra stikkontakter
til store prosjekter som skoler,
borettslag og nybygg.

Tlf 69 17 71 00
www.elektrikertjenesten.no

EL-PROFFEN

Berg kirke

Rokke kirke

Immanuel kirke

Asak kirke

Tistedal kirke

Idd kirke

Prestebakke kirke

Enningdalen kirke

Gudstjenesteoversikt

Søndag 1. oktober

- 17. søndag i treenighet

ASAK KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest Kjell Halvard Flø

PRESTEBAKKE KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest Reidar Finsådal. 50 års konfirmanter er invitert.

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest Jan B. Lystad.

BERG KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved vikar prest

ROKKE KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest Halvor Gregersen

Søndag 8. oktober

- 18. søndag i treenighet

TISTEDAL KIRKE KL. 11.00

Temagudstjeneste «Kristus alene» ved kapellan Martin Lund.

IDD KIRKE KL. 11.00

Jazzgudstjeneste. 50-års-

konfirmanter er invitert.

Sogneprest Reidar Finsådal.

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest Halvor Gregersen.

BERG KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved vikar prest.

Søndag 15. oktober

- 19. søndag i treenighet

ASAK KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved kapellan Martin Lund. 50-års-

konfirmanter er invitert.

IDD KIRKE KL. 11.00

Temagudstjeneste «Frelsen er ikke til salgs». Sogneprest Kjell Halvard Flø.

S. ENNINGDAL KIRKE KL. 11.00

1+2+3 gudstjeneste og

Høsttakkegudstjeneste med

utdeling av 4+6 års bøker

Ved sogneprest Reidar

Finsådal.

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Babysang og 1+2+3 guds-

tjeneste ved sogneprest Jan

B. Lystad og kateket Ragna

R. Hult

BERG KIRKE KL. 11.00

Høsttakkegudstjeneste

for små og store ved vikar

prest og trosopplærer Anne

Kirsti Ulseth. Bygdekvinnelaget

deltar- og årets 4-åringer er

spesielt invitert.

ROKKE KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest

Halvor Gregersen.

Søndag 22. oktober

- 20. søndag i treenighet

ASAK KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved kapellan

Martin Lund

TISTEDAL KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste med utdeling av

4-års bøker ved sogneprest

Kjell Halvard Flø

IDD KIRKE KL. 18.00

Sangkveld

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest

Halvor Gregersen

ROKKE KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste med utdeling av

4-års bøker ved sogneprest Jan

B. Lystad.

Tirsdag 24. oktober

ASAK KIRKE KL. 18.00

Møtstedet kirken ved sogne-

prest Reidar Finsådal og

Gledessprederne.

Søndag 29. oktober

- Bots- og bønnedag

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Felles gudstjeneste for alle

sju menighetene i Halden i

forbindelse med Lutherjubileet.

Sang av LaCapella. Arild Elnes

saxofon. Prestene og diakonen

deltar. Se egen annonsering.

Lørdag 4. november

ASAK KIRKE KL. 16.00

Minnegudstjeneste. Diakonen

og prestene deltar. Arild Elnes

saxofon.

ROKKE KIRKE KL. 19.00

Minnemarkering for de som har

gått bort siste året

Søndag 5. november

- Allehelgen

TISTEDAL KIRKE KL. 19.30

Minnegudstjeneste. Diakonen

og prestene deltar. Arild Elnes

saxofon.

IDD KIRKE KL. 18.00

Minnegudstjeneste. Diakonen

og prestene deltar. Arild Elnes

saxofon.

PRESTEBAKKE KIRKE KL. 11.00

Minnegudstjeneste ved

kapellan Martin Lund og diakon

Hilde Finsådal. Arild Elnes

saxofon.

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Minnegudstjeneste ved sogne-

prest Jan B. Lystad

BERG KIRKE KL. 11.00

Minnegudstjeneste ved

sogneprest Kristin Bakkevig og

diakoniutvalget i Berg.

Søndag 12. november

- 23. søndag i treenighet

TISTEDAL KIRKE KL. 11.00

LysVåken gudstjeneste ved

sogneprest Reidar Finsådal

IDD KIRKE KL. 11.00

Babysang og 1+2+3 gudstje-

neste ved kapellan Martin Lund

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest

Halvor Gregersen

BERG KIRKE KL. 18.00

Temagudstjeneste: Messe

for forfulgte kristne. Sogne-

prest Kristin Bakkevig og

menighetspedagog Johannes

W. Halvorsen. Konfirmanter

og ungdom er spesielt invitert.

Army Gospel synger.

Søndag 19. november

- 24. søndag i treenighet

ASAK KIRKE KL. 11.00

Temagudstjeneste «Mennesket

er ikke til salgs» ved sogneprest

Kjell Halvard Flø

IDD KIRKE KL. 11.00

LysVåken gudstjeneste ved

kapellan Martin Lund

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Felles LysVåken gudstjeneste

for Halden, Berg og Rokke.

Sogneprest Jan Lystad.

ROKKE KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest

Halvor Gregersen

Søndag 26. november

- Kristi kongedag

ASAK KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest

Reidar Finsådal.

S. ENNINGDAL KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest

Kjell Halvard Flø.

IMMANUELS KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste ved sogneprest

Jan B. Lystad

BERG KIRKE KL. 11.00

Gudstjeneste for små og

store ved sogneprest Kristin

Bakkevig og trosopplærer

Janne Tove Solerød Brække.

Adventverksted. 5 åringer og

alle barn velkommen.

NYTT FRA ENNINGDALEN MENIGHET

Barneklubben «Venner» er i gang igjen. Første klubbmøte samlet rekordmange barn – og der deltok også vikarierende menighetspedagog Anne-Kirsti Syverstad Ulseth.

Ungdomstreffene på Prestebakke skole er hver første lørdag i måneden. Alle ungdommer fra 6. klasse og oppover er hjertelig velkommen.

Søndag 1/10 blir det gjensyn med menighetens **50-årskonfirmant-jubilanter** på gudstjenesten i Prestebakke kirke. Etter gudstjenesten samles jublantene til hyggetreff og «mimre-samling».

Torsdag 12/10 blir det **Luther-kulturfelld på Gamle Prestebakke** sammen med Idd og Enningdalen historielag. Sogneprest Lars Inge Magerøy kåserer om Luthers betydning for kirke og samfunn. Smakebiter på sangutviklingen fra katolsk til luthersk tid og servering i 1500-tallets ånd. Inngangspenger kr 100. Alle er hjertelig velkommen.

Søndag 15/10 er det **Høsttakke-gudstjeneste** med utdeling av bøker og gaver til 1-2-3-4- og 6-åringer i Enningdalen kirke.

Søndag 5/11 er det **Allehelgens-gudstjeneste** med tenning av minnelys i Prestebakke kirke kl 11. Alle som har mistet noen det siste året er særlig invitert, men gudstjenesten er naturligvis åpen for alle.

Årets **«Vi synger jula inn»** arrangeres 3/12 i Prestebakke kirke. Visegruppa «Sør-øst» deltar sammen med 4H og årets konfirmanter. Alle er hjertelig velkommen.

Slekters gang

DØPTE

Idd kirke:
Ellinor Bekkevold Wium
Adine Sofie Sandnes-Olsen
Mie Amalie Haagensen
Tiril Johansen
Michelle Halkjær Knatterød
Josefine Bukholm
Kaja Lintho
Leah-Michelle Østgård
Pettersen
Olivia Arbiol-Kraft
Maud Nordfjæren Brandvol-Ramstad
Mille Lund Signebøen
Kasper Lintho-Søndenå
Carl Emil Korum
Alf Serenius Danielsen
Gustav Asbjørnsen
Sivert Opdal

Tistedal kirke:

Frida Saue Brynildsen
Noelia Øverby-Salayet
Svendsen
Joel-Mareno Weiler
Olderbakk-Eltvik

Berg kirke:

Synnøve Auguwsta Akselsen
Julie Linnea Wallin
Ella Skjelin Kraft
Emilie Kristin Olsen
Bjørnstad
Lotte Olivia Elsness
Tiril Marie Holm-Svanøe
Mille Ellinor Paulsson

Toline Adele Aasgaard Østby
Oline Margrete Østby
Vitanza (døpt i Sponvika)
Lars Jacob Flingtorp
Iver Samuel Bakke
Adrian Tandberg

Rokke kirke:

Anne Aasen Herrebrøden
Sebastian Knudsen

Immanuel kirke:

Olivia Romejon
Sienna Harlem-Nicolaysen
Alva Ottemo Gustavsen
Ella Othilie Skibsted
Ella Sofie Fosdahl Øversveen
Birk Edgar Tønnesen Alme
Leander Berglund
Linus Sætre Berger
Charlie Justin Staal
Odin Kløvstad Rydén

S. Enningdalen kirke:

Albert Marzinke Aksmo

Asak:

Iris Dahlstrøm
Lilly Katharina Beck
Enya Herrud Bodin
Henny Johansen
Vilma Marie Norderhaug-Montelius
Nicoline Knobel Elnes
Mina Sofia Strøm-Olsen
Ida Marie Arneberg
Johansen

Lavrans Wang Vikan
Lucas Johansen Brattli
Martin Myhrer-Nielsen
Ted Otto Malmquist
Liam Aleksander Ulseth
Filip Nøhr Samuelsen
Alfred Karijord Johnsen
Aksel Haugeby
Nicklas Leander Sandberg
Malmberg
Haldor Gunerius Bøe
Standerholen

VIEDE

Asak kirke
Vanessa Beam Hjøberg og
Christopher Hjøberg
Sara Helen Engmo og Lasse
Skogheim
Line Østensvig og Magne
Fagereng
Lise Emilie Sirland og Tom
Kenneth Lind
Silje Marie Lindhaugen og
Lasse Karel Eriksen

Immanuel kirke:

Annie Haugen og Espen
Aleksander Andersen
Kristine Larsen Solheim og
Egil Andreas Stamm Ohlsen
Linda Aadahl og Marius André
Fritzen
Celin Eriksen og Dan-Kjetil
Aasbø

Berg kirke:

Silje Bjellerås og Kristoffer
Moen
Anita Irene Olavsen og
Magnus Hagen

Marthe-Christine Aabø
Skagen og Carl Erik
Gabrielsen Skagen
Elisabeth og Pål Prøitz-
Roland
Linda Marie Strand og
Martin Michael Støa
Gunneng

Tistedal kirke:

Renate Andersen og Lars-
Petter Bjørnstad
Lovisa Eva Orheim og Olav
Jørgenvåg

Idd kirke:

Silje Kristin Mjølnørød og
Stian Nybøle Lie
Tone Veronica M. Kasbo
Krosby og Jan-Ole
Storkjørren Andersen
Liv Jane Knutsen og Cato
Ronny Laget
Linda-Marie Skogheim og
Geir-Inge Johansen
Martha Oltedal Lyngstad og
Jørgen Aske
Christine Torgalsbøen og
Helge Bakkehøi
Ingvald Burud Bastesen og
Jan Vidar Gundersen
Hege Cecilie Jessen og
Martin Byfuglien

Prestebakke kirke:

Oda og Even Bentzen Løvås

Rokke kirke:

Marthe Helene Strand og
Trygve Aarset Lunder
Karoline Sofie Kynningsrud
og Kristian Snopestad

Emma Eline Pihl og Eivind
Martinsen
Venche-Terese Lundestad og
Andreas Aulstad

Ormtjernhytta:

Brita Valle og Nils Erik
Krosvik

DØDE:

Asak kirke:
Synnøve Alette Svendsen
Inger Kildal
Torstein Johannes Dammyr
Maria Flatland
Sjur Vatne
Arvid Sandberg
Lars Omar Smuk Dahl

Idd kirke:

Karin Synnøve Nordeng
Åse Grete Nilsen
Gunhild Thorvik
Henny Elise Larsen
Emilie Kristin Eriksen
Weberg
Johnny Simensen
Eivind Evald Bråthen
Henry Linder Monsen
Geir Harald Veulfsen
Halvard Ødegårdstuen
Olav Bjørn Haakenby

S.Enningdalen kirke:

Asbjørn Buer

Den norske kirke i Halden

Os Allé 13, 1777 Halden
fellesraadet@kirkenshus.halden.no
Kontor for kirkevergen, alle menighetene og kirkene i Halden.
Ekspedisjonstid 10.00–14.00
tirsdag–fredag (mandag stengt)
Telefon 69 17 95 30
Fax 69 17 95 31

Kirkevergens kontor:

Kirkeverge Jan Ivar Andreassen
906 59 492 / 69 17 95 42
Administrasjonsleder
Torild Hauge
924 08 791 / 69 17 95 40
Driftsleder kirkegård
Knut Skram
913 93 921

Menighetskontorene:

Daglig leder Ingunn Holmberg
995 07 913 / 69 17 95 65
Menighetsfullmektig
Albert Andersen Gjøstøl
928 41 689 / 69 17 95 53

Kirkelig undervisning:

Menighetspedagog
Iselin Andersen Gjøstøl (perm.)
415 80 269 / 69 17 95 69
Trosopplærer
Anne-Kirsti Ulseth
970 73 979/69 17 95 69 (vikar)
Trosopplærer
Janne Tove Solerød Brække
951 00 571/69 17 95 64 (vikar)
Menighetspedagog
Johannes W. Halvorsen
941 71 465 / 69 17 95 66
Kateket/trosopplærer
Ragna Ristesund Hult
934 91 954 / 69 17 95 67

Diakoni:

Diakon Hilde Finsådal
951 06 257 / 69 17 95 54
Menighetspedagog
Iselin Andersen Gjøstøl
415 80 269 / 69 17 95 69

Berg kirke:

Sogneprest Kristin K. Bakkevig
482 69 054 / 69 17 95 51
Driftsleder Knut Skram
913 93 921

Immanuels kirke:

Sogneprest Jan B. Lystad
412 05 130 / 69 17 95 62
Kantor Marie Håkensen
467 81 696
Kirketjener Bjørn Tore Andersen
977 86 627
Kirketjener Ole Johannes Ulseth
936 47 397
Kirketjener Anne Sætre
959 71 273

Rokke kirke:

Sogneprest Halvor Gregersen
905 50 329 / 69 17 95 52
Organist Jan Erik Norheim
918 68 861
Kirketjener Morten Lager
907 53 131

Asak kirke:

Sogneprest Kjell Halvard Flø
917 06 068 / 69 17 95 50
Kapellan Martin Lund
970 62 446 / 69 17 95 68
Kantor Marte-Kari Melkerud
69 17 95 56
Kirketjener Ole Johannes Solberg
954 64 621
Organist Marte-Kari Melkerud
917 27 075

Idd kirke:

Sogneprest Reidar Finsådal
901 32 327 / 69 17 95 60
Kapellan Martin Lund
970 62 446 / 69 17 95 68
Organist Knut Ronald Haugen
917 10 691
Kirketjener Karin W. Hansen
915 66 037

Prestebakke kirke:

Sogneprest Reidar Finsådal
901 32 327 / 69 17 95 60
Organist Pål Espen Haugen
906 50 619
Kirketjener Svein de Flon
481 85 940

Tistedal kirke:

Sogneprest Kjell Halvard Flø
917 06 068 / 69 17 95 50
Organist Marte-Kari Melkerud
69 17 95 56

Dette har betydning noe for meg

Olav Stokkeland

Da jeg fikk spørsmål om jeg ville skrive om noe som har betydning noe for meg, kom jeg ganske raskt frem til at jeg hadde lyst til å dele med dere noen erfaringer knyttet til et vers fra Salme 37,5. Legg din vei i Herrens hånd, stol på han så griper han inn.

Livet består av mange dager. De fleste er for meg heldigvis lyse og gode dager, men innimellom kommer det også for meg, dager som er tyngre å bære. Jeg kan for eksempel

bekymre meg for fremtiden, familien, jobb og alle forventninger som stilles. Da er det for meg veldig godt å kunne legge dagen i Herrens hånd. Jeg ber om at han må gi meg styrke, og lede meg gjennom dagen. Dette finner jeg, hvile, trøst og styrke i, og kan legge noen av bekymringene mine fra meg.

Det som kan være positive med de litt tyngre dagene, er at jeg søker Gud. Så de bringer meg nærmere han. Kanskje det er godt for oss at vi har noen

bekymringer og ikke alt går på skinner.

For jeg tror at hvis jeg legger min vei i Herrens hånd, vil han gå ved min side å bære byrdene sammen med meg, og da blir børa lettere å bære.

Min oppfordring til deg er: Legg din vei i Herrens hånd, stol på han så griper han inn.

Ordet er ditt

Liv Hauge Johansen

«Velkommen til sommerfest i Stavanger 28.juni–2.juli 2017». Invitasjonen sto i et annonsebilag for Det Norske Misjonsselskap. Jeg er med i en misjonsgruppe, og dette ville jeg være med på! Jeg dro, og har ikke angret. Det ble en stor opplevelse! Sommerfest, generalforsamling og 175-årsjubileum skulle feires. Det er generalforsamling hvert 3. år. I år ble det lagt frem en treårs melding, en ny strategiplan, og dessuten var det valg som det alltid er. Helge Gaard, prost på Karmøy, ble valgt til ny landsstyrelser i NMS.

NMS er i bevegelse, og den som beveger er Gud. Han vil at vi skal bli beveget slik at flere mennesker deler troen på Jesus. Intensjonen for samlingen var å dele det kristne fellesskapet med folk i alle aldre og fra ulike deler av Guds verdensvide kirke. Sammen skulle vi bevegges av Guds grenseløse kjærlighet – for å bevege andre.

NMS sin visjon er å dele troen på Jesus, utrydde fattigdom og

bekjempe urettferdighet. De tre kveldsmøtene hadde som tema nettopp disse visjonene. Bibeltimene tok utgangspunkt i: Grenseløs nåde, Grenseløst håp, Grenseløst oppdrag. Det er en spesiell opplevelse å sitte sammen med mange andre, og lytte til hva de ulike talerne hadde å formidle til oss. Ca 1300 var påmeldt til hele eller deler av sommerfesten. Jeg følte sterkt dette å være med i et stort fellesskap, og det å være en del av en verdensvid kirke. Små grupper er nødvendig, men det er til stor inspirasjon også det å kjenne at vi er mange som deler troen på Jesus.

Hvorfor akkurat Stavanger i år? Det var her det startet. I 1842, for 175 år siden, ble NMS stiftet. Ca 170 var samlet i et hus som fremdeles står i Stavanger. De tok initiativet til å danne den første misjonsorganisasjonen i Norge. Hans Paludan Schreuder var den første som ble sendt ut, og det var til Zululand.

Det var bilde av en løvetann

som gikk igjen i brosjyrer og på storskjermene. Det ble en påminnelse om at slik som løvetannen sprenger seg gjennom asfalten og stråler, slik har det kristne håpet kraft i seg til å forandre både oss mennesker og verden rundt oss.

Opplegget i Stavanger var fantastisk. I tillegg til forhandlinger, bibeltimer og kveldsmøter, var det tilbud om seminarer, utflukter og større samlinger. «Luther med latter» var en flott forestilling med 4 fra Finnøy. De hadde grepet fatt i historien om Luther, men også fått med ulike virkninger av reformasjonen her i Norge. Etter Stavanger skulle de på turnÉ rundt i landet.

Salmefest i sentrum på Domkirkeplassen gjorde inntrykk med ca 3000 fremmøtte. Per Arne Dahl var konferansier og med han var blant annet Ole Paus og Helene Bøksle. Noen

fellessanger kom opp på skjermen. Det ble et skikkelig friluftsmøte. Jubelkvelden samlet ca 3000 i kjempehallen Stavanger Expo. Det ble en festkveld fylt av sang, samt glimt fra NMS sin oppstart i Sør Afrika. En kvartett derfra ga alt de hadde av livsglede, lovsang og afrikanske rytmer! Tomm Kristiansen holdt festkåseri.

Søndagen var det avslutning med festgudstjeneste for store og små i den samme store hallen. For en opplevelse å være der sammen med ca 3000 andre! Følelsen er vanskelig å beskrive. Ved nattverden var det 16 stasjoner. Det ble en folkevandring og et synlig bevis på at vi er en del av den verdensvide kirke.

Nåden er grenseløs. Gleden er grenseløs. Evangeliet er grenseløst fordi nåden gjelder alle mennesker.

GRIMSRUD
- en del av GGgruppen

INDUSTRIOMRÅDER • BOLIGFELT • VA-ANLEGG • BYGG
UTOMHUSANLEGG • SAMFERDSEL • SPESIELLE ANLEGGSSARBEIDER

Tlf 69 21 64 20
www.leifgrimsrud.no

Bakkens Auto A/S
AUTORISERT VERKSTED
Periodisk kjøretøykontroll
Service, oppretting, lakkering
Tlf. 69 19 61 80
Fax 69 19 61 09
Kleppervn. 1793 Tistedal

HALDEN
TAXI
TLF. 69 21 32 00

banda
Gerd Holm's Eff. AS
Bandagisten Hilde Fosdahl
Storgt. 10
ved Berg Sparebank
Tlf. 69 18 12 88

GODKJENT LEVERANDØR
AV HELSE- OG SYKEARTIKLER

comfort
Rørleggeren i nærheten

E. JØRGENSEN A/S
Tlf 69 17 86 14
www.f-jorgensen.no

Kynningsrud
www.kynningsrud.no

Wave
BÅT-HOLM AS
Vi satser på service

DATASERVICE
NET

Når det gjelder IT og økonomi

REGNSKAPSSERVICE

KIWI
minipris
BRØDLØS
Tlf 69 17 20 37

GULLSMED
Ottar
Linde-Nielsen a/s
Tlf 69 17 60 62

LINDHAUGEN
MASKINREPRENØR
& ANLEGGSGARTNERFIRMA

Løkkevikveien 3, 1747 Skjeberg
Tlf 69 18 76 00
www.lindhaugen.no

Din samarbeidspartner på grunnarbeider og grøntanlegg